

JulkICT-osasto

2.10.2019

Laaksonen
Talkkari**JULKISEN HALLINNON TIETOHALLINNON NEUVOTTELUKUNTA (JUHTA) 5/2019**

Aika: Torstai 5.9.2019 klo 13-16
Paikka: nh. Kollegio, VM (VN-linna, os. Snellmaninkatu 1, Helsinki)

Paikalla:

Jäsen		Varajäsen	
Valtiovarainministeriö, Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekni- nen osasto, ylijohtaja Anna-Maija Karjalainen, puheenjohtaja	x	Valtiovarainministeriö, Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekni- nen osasto, lainsäädäntöneuvos Sami Kivivasara	x
Kansaneläkelaitos, tietopalvelujohtaja Marina Lindgren (ETÄNÄ)	x	Kansaneläkelaitos, tietohallintopäällikkö Ari Vähä-Erkkilä	
Opetus- ja kulttuuriministeriö, erityisasiantuntija Kalervo Koskimies		Oikeusministeriö, tietohallintojohtaja Tarmo Maunu	
Sosiaali- ja terveysministeriö, erityisasiantuntija Markku Heinäsenaho	x	Sisäministeriö, johtava asiantuntija Ismo Parviainen	
Työ- ja elinkeinoministeriö, neuvotteleva virkamies Päivi Tommila (ETÄNÄ)	x	Liikenne- ja viestintäministeriö, erityisasiantuntija Mika Vuorinen (ETÄNÄ)	x
Valtiovarainministeriö, Kunta- ja aluehallinto-osasto neuvotteleva virkamies Suvi Savolainen	x	Valtiovarainministeriö, Kunta- ja aluehallinto-osasto finanssineuvos Ville-Veikko Ahonen	
Ympäristöministeriö, tietohallintojohtaja Jukka Litmanen (ETÄNÄ)	x	Maa- ja metsätalousministeriö, tietohallintojohtaja Antti Vertanen	
Suomen Kuntaliitto ry, varatoimitusjohtaja Hanna Tainio, varapuheen- johtaja	x	Suomen Kuntaliitto ry, johtaja Ilari Soosalu	
Helsingin kaupunki,		Järvenpään kaupunki,	

tietohallintojohtaja Markku Raitio		kaupunginjohtaja Olli Naukkarinen	
Kuusamon kaupunki, tietohallintojohtaja Pekka Kantola		Lempäälän kunta, kunnanjohtaja Heidi Rämö	
Sipoon kunta, kunnanjohtaja Mikael Grannas	x	Mikkelin kaupunki, elinikäisen oppimisen ja osallisuuden johtaja Virpi Launonen	
Kouvolan kaupunki, tietohallintojohtaja Sirpa Mäntynen (ETÄNÄ)	x	Raision seudun koulutuskuntayhtymä, johtava rehtori, kuntayhtymän johtaja Maria Taipale	
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, johtaja Juha Kinnunen		Oulun kaupunki, hyvinvointijohtaja Kirsti Ylitalo-Katajisto (ETÄNÄ)	x
Suomen Kuntaliitto ry, tietoyhteiskunta-asioi- den johtaja Tommi Karttaavi	x	Suomen Kuntaliitto ry, erityisasiantuntija Karri Vainio	
Sihteeristö		Muut osallistujat	
Heikki Talkkari, pääsihteeri, VM	x	ministeri Paateron erityisavustaja, Paavali Kukkonen, VNK	x
		neuvotteleva virkamies Riitta Autere, VM	x
Tom Holmroos, Suomen Kuntaliitto	x	Markku Poutanen, Maanmittauslaitos (ak 5-6)	x
Pirre Laaksonen, VM (siht.)	x	Pekka Sarkola, Gispo (ak-5-6)	x
		Jukka Rahkola, Maanmittauslaitos (ak 5-6)	x
	x	Pekka Niemi, JHS-sihteeri, VRK (etäyhteys)	x

1 Kokouksen avaus, esityslistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (13-13.10)

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.05

Päätös: Esityslista muutettiin hieman erityisavustajan aikataulujen mukaan, kohtien 3 ja 2 paikkoja vaihdettiin. Edellisen kokouksen (6.6.) pöytäkirja hyväksyttiin. (Liite 1)

2 Hallitusohjelman toimeenpanosta

Esittelijä: ministeri Paateron erityisavustaja Paavali Kukkonen, VNK (Liite 2)

Hallitus näkee kolme peruskulmaa digitaalisuuden edistämiseen ja tavoittelun tahtotilaa: kansalaisten näkökulmasta palvelu, laatu, ajanmukaisuus ja yhdenvertaisuus, ylläpito ja parantaminen (erityisesti kun monet kunnat pienenevät), elinkeinoelämän vauhdittaminen ja Suomen kasvun auttaminen, tuottavuuden vahvistaminen ja parantaminen, talouspuolella tuottavuuden inkrementaalinen eteneminen.

Hallitusohjelmasta nostoina: Digitaalisuuden edistämisosio, jossa etenkin VM:n puolen toimialaa, vaikka kiinnekohtia toki muuallekin. Digipalvelujen mahdollistamisen ja edistämisen kautta (mm. Digituki-asiat). VM:ssä on myös kyberpuoleen liittyvät asiat, digitaalisuuden edistämiseen liittyvät asiat: mm. tunnistautuminen, digituki, datan avaaminen ja hyödyntäminen, tekoäly ja sen eteenpäin vieminen sekä hyödyntäminen. Tarkat askelmerkit ovat vielä hieman auki, ja kaikki riippuu resursoinneista ja erityisesti siksi että em. asioiden rahoitus on (2.korissa) investointiohjelmassa.

Keskustelu:

Ehdotettiin voisiko Juhtalla olla rooli kehittämisrahoituksessa, erityisesti koska Juhtassa voitaisiin strategisesti suunnata rahankäyttöä (koska ei ole oikein muita foorumeita, joilla sekä kuntapuolen että eri

ministeriöiden edustajat olisivat kaikki edustettuina), samalla ehdotettiin, että VRK voisi sitten toimia operatiivisesti rahavirtojen kanavana.

Pohdittiin, että konkretiaa tulisi siinä tapauksessa myös miettiä ja erityisesti tulevan tiedonhallintalain toimeenpanon myötä.

Digitalisaatio on toiminnankehittämistä, joka vaatii syvällistä ymmärrystä asiakkaista ja on hyvin vaikeaa VN-tasolla miettiä mistä vaikuttavuutta on saatavissa. Mitä lähempänä asiakasta ollaan, sen paremmin tiedetään vaikuttavuus. Todettiin, että toimialaan liittyvät asiat hoidetaan juurikin kunnissa, mutta esim. kyberturvallisuusasiatpalvelevat vain valtionhallintoa, mutta voisivatko ne palvella koko julkista hallintoa, eli myös kuntia. Pohdittiin että suomi.fi:n on hyvä alku, mutta ei vielä riittävän.

Puheenjohtaja kertoi hiljan tavanneensa LVM:n johtoa, jossa otettu em. asioita esille. Toimialaosamista yritetään nyt myös viedä eteenpäin.

Esimerkkinä todettiin kuntien väkiluvun mediaanin olevan noin 6000 asukasta ja niin pienen kunnan kyky toteuttaa vaadittavia digitaalisia palveluita ja hankkeita ole mahdollista. Jos halutaan yhdenvertaisuutta, tarvitaan kansallista selkänajaa. Sen puuttuessa kunnissa ei voida tuottaa palveluita tasavertaisesti.

Puheenjohtaja totesi KTK:n auttaneen monia kuntia ja kaupunkeja myös ja tarjotusta avusta on oltu erittäin kiitollisia.

Päätös: Keskustelu merkitään tiedoksi.

3 PSI-direktiivin muutosten vaikutukset

Esittelijä: neuvotteleva virkamies Riitta Autere, VM (Liite 3)

Alustus: Kyseessä 15 vuotta vanha direktiivi, jossa oli päivitystarpeita, koska ei mm. ottanut huomioon tiedonvaihtoa ja tekoälyyn liittyvä tematiikkaa. Eri jäsenmaiden tarpeet ovat hyvin erilaisia keskenään. Tässä välissä kertaalleen direktiiviä on jo päivitetty. Maailmaan on tullut myös mm. tietosuoja-asetus sekä kriittinen infra (nämä em. ovat voimassa, PSI ei vaikuta niihin).

Muutoksen eteneminen: 26.6.2019 direktiivi hyväksyttiin, siirtymäsäännökset 2 vuotta (+2 vuotta lisäaikaa tietyille toimijoille/virastoille).

Mitä uutta? Uusi käsite: High- value datasets (HVD) -> tarkoitus saada tiettyä dataa läpi EU:n käyttöön. Maksuperusteiden tarkentaminen: huom. asiakirjojen julkisuutta ei pidä sekoittaa PSI:hin. Tavoitteena tukea digitaalisia sisämarkkinoita. hyvä myös muistaa, että osa on delegoituja säännöksiä ja osa tehdään kansallisella sääntelyllä, sillä kyseessä on direktiivi.

Dynaaminen tieto: reaaliaikaisesti saatavaa tietoa. Tavoitteena on saada tietoa paremmin käyttöön. Julkisesta rahoitetulla tutkimuksella avoimuusvelvoitteet tulevat lisääntymään, tutkimustieto tuodaan saataville datavarastoihin (OKM:stä tulee tarkempaa ohjeistusta).

Toimeenpanon tarpeet Suomessa: VM koordinoi, OM vahvasti mukana. Hallinnonalakohtaisia säädösmuutoksia. EU nimittää komitean. Kansallinen toimeenpanoryhmä asetetaan lähiaikoina.

Keskustelua:

Eryteisesti paikkatietoon liittyen: tulee vaikeita rajanvetoja GDPR:n ja PSI:n välille, koska puuttuu.

Kunnissa erityisesti avoimen datan jakaminen voi olla vaikeaa, ts. tietää mitä voi jakaa.

Todettiin, että lähtökohtaisesti se mikä kuuluu GDPR:n piiriin, ei kuulu PSI:hin. Oikeuskäytäntöjä tulee vielä odottaa.

Todettiin tärkeiksi 6 osa-aluetta ja high value data sets. Implementointivaiheessa tarvittaneen apua erityisesti kunnissa.

5 JHS 163 Suomen korkeusjärjestelmä N2000 –päivitysluonnos

Esittelijät: Markku Poutanen, Maanmittauslaitos (etänä) ja Pekka Sarkola, Gispo (Liite 5A ja 5B)

Kyseessä on päivitys, joka määrittelee valtakunnallisen korkeusjärjestelmän N2000 sekä lisäksi muunnokset vanhoista korkeusjärjestelmistä, jotka ovat kansainvälisesti vertailtava.

Kustannusvaikutukset: säästää virkamiesten työaikaa, vähentää virheitä, yhdenmukaistaa (korkeus)tietoja.

Olemassa olevan JHS:n päivitys, joka on luonteeltaan tekninen.

Työryhmän työn jälkeen lähetettiin palautekierrokselle. Muutamat pyydetty muutokset tehtiin ja 2. palautekierroksella ei tullut enää kommentteja.

Päätös: Juhta hyväksyy päivitysluonnoksen 163- suositukseksi.

6 JHS 180 Paikkatiedon sisältöpalvelut -päivitysluonnos

Esittelijät: Jukka Rahkonen, Maanmittauslaitos ja Pekka Sarkola, Gispo (Liite 6A ja 6B)

Päivitys on tarpeellinen, koska kansallisesti on tullut uusia käyttötarpeita, lisäksi Inspire-liitännäisiä uusia palveluita. Kustannusvaikutukset: säästää työaikaa INPSIRE-direktiivin käyttöönotossa. Kyseessä on varsin tekninen suositus. Kaksi palautekierrosta, joista palautteet lähinnä terminologisia ja tekstin selventämiseen liittyviä pyyntöjä.

Päätös: Juhta hyväksyy JHS 180 päivitysluonnoksen suositukseksi.

Tiedoksi valmisteilla olevat JHS:et:

- JHS 178 -päivitys: Kunnan paikkatietopalvelurajapinta – on ollut palautekierroksen 2. kierroksella. Mahdollisesti lokakuussa Juhtan kokoukseen.
- JHS 200 -päivitys: Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus – ylimääräisellä palautekierroksella työryhmän esityksestä, palannut tr- käsittelyyn.
- JHS 174 -päivitys: ICT-palvelujen palvelutasoluokitus (SLA) – palautekierroksen 2. kierroksella
- JHS 210 viivästynyt, pitää käydä YTI-ryhmässä läpi.
- JHS 194 palautekierros 2. vaiheessa.

7 Kuntien digitalisaation edistämisen kannustinjärjestelmä

Esittelijä: neuvotteleva virkamies Suvi Savolainen, VM (Liite 7)

Alustus:

Haku avautui elokuussa ja jakautuu kahteen osaan. Suoraan valtionavustushakuun tiedolla johtamisen hankkeisiin (kohde 1) ja kaksivaiheiseen kuntien yhteishankkeiden prosessiin (kohde 2). Kohteen 1 hakuun oli tähän mennessä tullut 3 kpl (johon voi hakea yksittäinen kunta) hakemuksia, hakuaika päättyy 19.9. Ehdotuksiin (kohde 2) saatu 97 vastausta, joista 59 oli aiheita ja 42 kuntaa muuten ilmoittautunut. Tämän hakuaika päättyi 5.9. klo 16:15. Päätökset tehdään ministeriössä, ministeri Paateron päätöksellä. 27.9. järjestään avoin työpaja ehdotuksia jättäneille. Vastaavaa määrärahaa esitetään VM:lls myös ensi vuodelle haettavaksi. Kyseessä on 3 vuoden määräraha. Hankkeen seuranta 4 kk välein. Kaikki materiaalit löytyvät vm.fi-sivuilta.

Keskustelu:

Keskusteluissa todettiin, että STM:n kanssa on käyty tähän liittyen keskusteltu, vaikka kyseessä ei ole tulevan sote-valmistelun määräraha. Todettiin myös, että mitään allokointeja ei ole tehty. Todettiin myös, että kuntien yhteishankkeisiin liittyvää valtionavustusta voi hakea vaikkei olisi jättänyt kaksivaiheisessa haussa ehdotusta aluksi.

Pohdittiin, olisiko hyvä, että olisi jokin kantava tema, esimerkiksi taloushallintoon keskittyminen. Kriittikiä esitettiin liittyen siihen, että kuntien suurin ongelma tässä on ulkoistukset palvelukeskuksille ja yhteisömuotoiset toimijat eivät voi hake tätä rahoitusta. Kuntaliitto huomautti vastustavansa sitä, että nämä rahat ovat suoraan pois kuntien peruspalveluiden valtionosuuksista. Kritisoiitiin myös tiukkaa toteutusai-kataulua, jos rahoituksen saa.

Puheenjohtaja kannusti hakemaan avustusta suorassa valtionavustushaussa (kohde 1) ja tulemaan mukaan työpajaan, jonka jälkeen voi vielä hakea rahoitusta yhteishankkeisiin (kohde 2).

Päätös: Keskusteltu merkitään tiedoksi.

8 Kesäkuun 6.6. Juhtan työpajan päätelmät

Esittelijä: neuvotteleva virkamies Heikki Talkkari, VM (Liite 8)

Käytiin lyhyesti läpi kesäkuun työpajan nostoja, erityisesti Juhtan tai tulevan yhteistyörakenteen tehtävien painotuksia 2019 eteenpäin osalta. Nostoina yhteistyöhön liittyvinä haasteita, joita on syytä kehittää tulevassa yhteistyörakenteessa, joita nyt on havaittu eri ryhmien toiminnassa; mm. toiminnan vaikuttavuus jäänyt epäselväksi, ryhmien tehtävät monesti abstrakteja, ryhmiä on paljon ja käytetään paljon työaikaa (mikä on kustannusvaikuttavuus). Näitä havaintoja on viety TihL tiedonhallinnan yhteistyörakanteet ja informaatio-ohjaksen valmisteluryhmään, jossa tehdään nykytilan analyysiä ja ehdotusta tulevasta yhteistyön rakenteesta ja informaatio-ohjauksen prosessista.

Keskustelu:

Todettiin, että myös valtion tietohallintojohtajien keskuudessa tätä asiakokonaisuutta tarkastellaan. Syksyn kokouksiin liittyen ehdotettiin, että Hakaran vetämän julkisen hallinnon strategiatyön valmisteluun liittyen olisi hyvä kuulla lisää ja käsitellä aihetta Juhtassa. Todettiin myös, että mahdollisesti erillisenä tai em. strategiaan kytkettynä valmistellaan digistrategiaa.

Päätös: Keskustelu merkitään tiedoksi.

9 Muut asiat

Tiedoksi:

- Suomen EU:n puheenjohtajuuskauden kokouskalenteri ja sivut vm.fi/eu2019fi sekä eu2019.fi
- Juhtan kokousaikataulu:
 - o kokous 9.10. klo 12-15.30, nh. Loppupeli, VM (os.Mariank.9)
 - o työpajavaraus ke 30.10. 9-15, nh. Jakovara, VM (os. Mariank. 9)
 - o kokous 3.12. klo 12-15.30, nh. Loppupeli, VM (os.Mariank.9)

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.55.

Kokouksen jälkeen klo 16:00 järjestettiin 15 minuutin kaikille avoin verkkolähetys kokousyhteenvedosta. Linjoille pääsi mukaan Skype for Business-sovelluksella ja/tai puhelimella

.....
[Liity Skype-kokoukseen](#)

Ongelmia liittymisessä? [Kokeile Skype Web Appia](#)

Liity puhelimella

[+358942720677](#) (Suomi Finland)

suomi (Suomi)

[Etsi paikallinen numero](#)

Neuvottelutunnus: 38563583

[Unohditko PIN-tunnuksesi?](#) [Ohje](#)

Jakelu: JUHTA:n jäsenet, varajäsenet, sihteerit, asiantuntijat ja muut osallistujat

Liitteet: Liitteet on tallennettu verkko-osoitteeseen:

<https://wiki.julkict.fi/julkict/juhta/juhta-n-kokousasikirjat-vuonna-2019/5-juhta-kokous-5-9.2019/>